

Wymagania edukacyjne z historii w kl. VI szkoły podstawowej w roku szkolnym 2020/2021

1. Program nauczania:

Program nauczania historii w klasach 4-8 szkoły podstawowej

Seria: „ Wczoraj i dziś ”

Autor: Tomasz Maćkowski

Wydawnictwo: Nowa Era

2. Tytuły realizowanych działów:

- I. Narodziny nowożytnego świata.
- II. W Rzeczypospolitej szlacheckiej.
- III. W obronie granic Rzeczypospolitej.
- IV. Od absolutyzmu do republiki.
- V. Upadek Rzeczypospolitej.
- VI. Rewolucja francuska i okres napoleoński.

3. Podręcznik: Wczoraj i dziś. Klasa 6. Podręcznik do historii dla szkoły podstawowej.

Numer dopuszczenia: 877/3/2019

Autorzy: Bogumiła Olszewska, Wiesława Surdyk Fertsch, Grzegorz Wojciechowski

4. Ćwiczenia: Wczoraj i dziś, zeszyt ćwiczeń do historii dla klasy 6 szkoły podstawowej

5. Inne pomoce naukowe: słowniki, encyklopedie, atlas historyczny, Internet

6. Ogólne umiejętności opracowane w oparciu o osiągnięcia zawarte w podstawach programowych:

Cele kształcenia – wymagania ogólne

I. Chronologia historyczna.

- 1. Odróżnianie przeszłości, teraźniejszości i przyszłości.
- 2. Posługiwanie się podstawowymi określeniami czasu historycznego: epoka, okres p.n.e., okres n.e., tysiąclecie, wiek, rok.
- 3. Obliczanie upływu czasu między wydarzeniami historycznymi.
- 4. Umieszczanie procesów, zjawisk i faktów historycznych w czasie oraz porządkowanie ich i ustalanie związków przyczynowo – skutkowych.
- 5. Dostrzeganie zmiany w życiu politycznym i społecznym oraz ciągłości w rozwoju kulturowym.

II. Analiza i interpretacja historyczna.

- 1. Krytyczne analizowanie informacji uzyskanych z różnych źródeł (w tym kartograficznych), próba wyciągnięcia z nich wniosków.
- 2. Lokalizacja w przestrzeni procesów, zjawisk i faktów historycznych przy wykorzystaniu map i planów w różnych skalach.
- 3. Rozróżnianie w narracji historycznej warstwy informacyjnej, wyjaśniającej i oceniającej.
- 4. Objawianie związków przyczynowo - skutkowych, analizowanie zjawisk i procesów historycznych.
- 5. Dostrzeganie potrzeby poznawania przeszłości dla rozumienia procesów zachodzących we współczesności.

III. Tworzenie narracji historycznej.

1. Konstruowanie ciągów narracyjnych przy wykorzystaniu zdobytych informacji źródłowych.
2. Posługiwanie się pojęciami historycznymi i wyjaśnianie ich znaczenia.
3. Przedstawianie argumentów uzasadniających własne stanowisko w odniesieniu do procesów i postaci historycznych.
4. Tworzenie krótkich i długich wypowiedzi: planu, notatki, rozprawki, prezentacji.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe.

I: Wielkie odkrycia geograficzne. Uczeń:

- 1) wyjaśnia przyczyny i ocenia wpływ odkryć geograficznych na życie społeczno-gospodarcze i kulturowe Europy oraz Nowego Świata;
- 2) umieszcza w czasie i przestrzeni wyprawy Krzysztofa Kolumba, Vasco da Gamy, Ferdynanda Magellana oraz sytuuje w przestrzeni posiadłości kolonialne Portugalii i Hiszpanii.

II: „Złoty wiek” w Polsce na tle europejskim. Uczeń:

- 1) rozpoznaje charakterystyczne cechy renesansu europejskiego; charakteryzuje największe osiągnięcia Leonarda da Vinci, Michała Anioła, Rafaela Santi, Erazma z Rotterdamu, Mikołaja Kopernika, Galileusza i Jana Gutenberga;
- 2) wymienia przyczyny i następstwa reformacji, opisuje cele i charakteryzuje działalność Marcina Lutra i Jana Kalwina oraz przedstawia okoliczności powstania Kościoła anglikańskiego;
- 3) wyjaśnia cele zwołania soboru trydenckiego i charakteryzuje reformę Kościoła katolickiego;
- 4) umieszcza w czasie i opisuje najważniejsze wydarzenia w dziedzinie polityki wewnętrznej ostatnich Jagiellonów;
- 5) charakteryzuje politykę zagraniczną ostatnich Jagiellonów, ze szczególnym uwzględnieniem powstania Prus Książęcych;
- 6) opisuje model polskiego życia gospodarczego w XVI wieku, uwzględniając działalność gospodarczą polskiej szlachty i rolę chłopów;
- 7) przedstawia największe osiągnięcia polskiego renesansu i reformacji, uwzględniając twórczość Mikołaja Reja, Jana Kochanowskiego, Andrzeja Frycza Modrzewskiego; rozpoznaje obiekty sztuki renesansowej na ziemiach polskich;
- 8) przedstawia okoliczności zawarcia unii realnej między Polską a Litwą (1569) i jej główne postanowienia.

III: Początki Rzeczypospolitej Obojga Narodów. Uczeń:

- 1) charakteryzuje stosunki wyznaniowe i narodowościowe w Rzeczypospolitej; wyjaśnia główne założenia konfederacji warszawskiej;
- 2) wyjaśnia okoliczności uchwalenia artykułów henrykowskich i przedstawia zasady wolnej elekcji; omawia przebieg i rezultaty pierwszych wolnych elekcji;
- 3) opisuje panowanie Stefana Batorego, ze szczególnym uwzględnieniem jego polityki zewnętrznej.

IV: Rzeczpospolita Obojga Narodów i jej sąsiedzi w XVII wieku. Uczeń:

- 1) wyjaśnia główne przyczyny wojen Rzeczypospolitej z Rosją, Szwecją i Turcją;
- 2) wyjaśnia przyczyny, cele i następstwa powstania Bohdana Chmielnickiego na Ukrainie;
- 3) omawia przebieg i znaczenie potopu szwedzkiego;
- 4) sytuuje w czasie, lokalizuje i omawia najważniejsze bitwy w XVII wieku;
- 5) dokonuje oceny następstw politycznych, społecznych i gospodarczych wojen w XVII wieku;
- 6) rozpoznaje charakterystyczne cechy kultury baroku, odwołując się do przykładów architektury i sztuki we własnym regionie.

V: Europa w XVII i XVIII wieku. Uczeń:

- 1) charakteryzuje, na przykładzie Francji Ludwika XIV, ustrój monarchii absolutnej oraz wymienia główne cechy monarchii parlamentarnej, wykorzystując informacje o ustroju Anglii;
- 2) opisuje idee Oświecenia, podaje przykłady ich zastosowania w nauce, literaturze, architekturze i sztuce;
- 3) charakteryzuje zasadę trójpodziału władzy Karola Monteskiusza i zasadę umowy społecznej Jakuba Rousseau;
- 4) charakteryzuje reformy oświeceniowe wprowadzone w Prusach, Rosji i Austrii.

VI: Rzeczpospolita Obojga Narodów w I połowie XVIII wieku. Uczeń:

- 1) omawia przyczyny i charakteryzuje przejawy kryzysu państwa w epoce saskiej;
- 2) charakteryzuje projekty reform ustrojowych Stanisława Leszczyńskiego i Stanisława Konarskiego;
- 3) omawia zjawiska świadczące o postępie gospodarczym, rozwoju kultury i oświaty;
- 4) ocenia pozycję międzynarodową Rzeczypospolitej w czasach saskich.

VII: Powstanie Stanów Zjednoczonych. Uczeń:

- 1) omawia przyczyny i następstwa amerykańskiej wojny o niepodległość;
- 2) wymienia instytucje ustrojowe Stanów Zjednoczonych, wyjaśnia ich funkcjonowanie; ocenia sposób, w jaki konstytucja amerykańska realizowała w praktyce zasadę trójpodziału władzy;
- 3) przedstawia wkład Polaków w walkę o niepodległość Stanów Zjednoczonych.

VIII: Wielka rewolucja we Francji. Uczeń:

- 1) wyjaśnia główne przyczyny rewolucji i ocenia jej rezultaty;
- 2) analizuje i objaśnia zasady zawarte w Deklaracji Praw Człowieka i Obywatela.

IX: Rzeczpospolita w dobie stanisławowskiej. Uczeń:

- 1) podaje przykłady naprawy państwa za panowania Stanisława Augusta Poniatowskiego, w tym osiągnięcia Komisji Edukacji Narodowej;
- 2) charakteryzuje cele i konsekwencje konfederacji barskiej;
- 3) sytuje w czasie obrady Sejmu Wielkiego oraz uchwalenie Konstytucji 3 maja; wymienia reformy Sejmu Wielkiego oraz najważniejsze postanowienia Konstytucji 3 maja;
- 4) wyjaśnia okoliczności zawiązania konfederacji targowickiej i przedstawia jej następstwa;
- 5) rozpoznaje charakterystyczne cechy polskiego oświecenia i charakteryzuje przykłady sztuki okresu klasycyzmu z uwzględnieniem własnego regionu.

X: Walka o utrzymanie niepodległości w ostatnich latach XVIII wieku. Uczeń:

- 1) sytuje w czasie I, II i III rozbiór Rzeczypospolitej i wskazuje na mapie zmiany terytorialne po każdym rozbiorze;
- 2) przedstawia przyczyny i skutki powstania kościuszkowskiego;
- 3) rozróżnia przyczyny wewnętrzne i zewnętrzne upadku Rzeczypospolitej.

XI: Epoka napoleońska. Uczeń:

- 1) charakteryzuje zmiany polityczne w Europie w okresie napoleońskim i przemiany społeczno-gospodarcze;
- 2) opisuje okoliczności utworzenia Legionów Polskich oraz omawia ich historię;
- 3) opisuje powstanie Księstwa Warszawskiego, jego ustrój i terytorium;
- 4) przedstawia stosunek Napoleona do sprawy polskiej oraz postawę Polaków wobec Napoleona.

7. Zakładane osiągnięcia uczniów

Rozdział I: Narodziny nowożytnego świata Uczeń:

- wskazuje na mapie tereny zamieszkałe przez Majów, Azteków i Inków;
- wymienia osiągnięcia cywilizacji prekolumbijskich;
- wymienia przyczyny wielkich odkryć geograficznych;
- opisuje dokonania największych odkrywców i wskazuje na mapie trasy ich podróży morskich;
- wyjaśnia, skąd wzięły się nazwy: Indianie, Ameryka, Nowy Świat;
- opisuje postępowanie konkwistadorów w Nowym Świecie; – wymienia główne mocarstwa kolonialne w XVI i XVII w.;
- przedstawia skutki wielkich odkryć dla Nowego Świata i Europejczyków;
- wyjaśnia genezę słowa renesans (odrodzenie);
- charakteryzuje humanizm jako prąd intelektualny;
- wyjaśnia wpływ druku na popularyzację nowych idei oraz wiedzy;
- przedstawia dokonania M. Kopernika i Galileusza;
- wymienia czołowych artystów renesansu oraz ich główne dzieła;
- wymienia charakterystyczne cechy sztuki i architektury renesansu;
- wyjaśnia przyczyny wystąpienia Marcina Lutra;
- charakteryzuje główne wyznania reformowane (luteranizm, kalwinizm);
- przedstawia okoliczności powstania Kościoła anglikańskiego;
- wyjaśnia skutki reformacji w polityce, edukacji i kulturze;
- wyjaśnia cel zwołania soboru trydenckiego;
- wymienia reformy w Kościele katolickim;
- charakteryzuje działalność jezuitów.

Rozdział II: W Rzeczypospolitej szlacheckiej Uczeń:

- wyjaśnia genezę oraz postanowienia układu w Wiedniu pomiędzy Jagiellonami i Habsburgami;
- wyjaśnia znaczenie hołdu pruskiego;
- przedstawia skutki wojny Polski z Moskwą;
- przedstawia postać królowej Bony;
- wskazuje na mapie Inflanty, terytorium Rzeczypospolitej Obojga Narodów;
- przedstawia genezę oraz uczestników wojny o Inflanty;
- wyjaśnia genezę unii lubelskiej oraz wymienia jej postanowienia i skutki;
- porównuje unię personalną i realną;
- wyjaśnia, dlaczego wiek XVI określany jest „złotym” w odniesieniu do państwa polskiego;
- wyjaśnia, jaki był wpływ reformacji na edukację i kulturę polską;
- wymienia najwybitniejszych polskich pisarzy oraz przykłady ich twórczości;
- wyjaśnia, czym jest publicystyka oraz charakteryzuje poglądy Andrzeja Frycza Modrzewskiego;
- wymienia czołowe przykłady polskiego budownictwa renesansowego;
- wyjaśnia konsekwencje wielkich odkryć geograficznych dla Polski;
- opisuje sytuację ekonomiczno-prawną mieszczan i chłopów;
- charakteryzuje gospodarkę folwarczno-pańszczyźnianą;
- wymienia różne religie i wyznania chrześcijańskie na terenie Rzeczypospolitej;
- charakteryzuje rozwój protestantyzmu na ziemiach Rzeczypospolitej;
- wyjaśnia, jakie były przyczyny i postanowienia aktu konfederacji warszawskiej;
- charakteryzuje program ruchu egzekucyjnego;
- wymienia prawa i obowiązki szlachty;
- wyjaśnia, na czym polegała złota wolność szlachecka;
- wyjaśnia przebieg oraz zasady wolnej elekcji;
- opisuje okoliczności przeprowadzenia pierwszej wolnej elekcji w Rzeczypospolitej;
- wyjaśnia, w jaki sposób artykuły henrykowskie wpłynęły na ustrój Rzeczypospolitej;
- ocenia wybór władców drogą wolnej elekcji.

Rozdział III: W obronie granic Rzeczypospolitej Uczzeń:

- przedstawia okoliczności przeprowadzenia drugiej elekcji i objęcie władzy w Rzeczypospolitej przez Annę Jagiellonkę i Stefana Batorego;
- wyjaśnia, czym były dymitriady;
- wskazuje na mapie Moskwę, Kłuszyn i ziemie zajęte przez Rzeczpospolitą w wyniku postanowień pokoju w Polanowie;
- wyjaśnia główne przyczyny wojen polsko-szwedzkich;
- opisuje przebieg zmagani militarnych w Inflantach;
- przedstawia postanowienia rozejmu w Sztumskiej Wsi;
- opisuje przebieg potopu szwedzkiego, wskazuje jego momenty przełomowe oraz skutki;
- charakteryzuje wojnę podjazdową;
- wymienia postanowienia pokoju oliwskiego;
- wyjaśnia, kim byli Kozacy;
- wyjaśnia przyczyny wojen z Kozakami;
- opisuje przebieg i skutki powstania Chmielnickiego;
- wskazuje na mapie Mołdawię, Cecorę, Chocim, Kamieniec Podolski;
- wyjaśnia przyczyny wojen z Turcją;
- opisuje okoliczności zwycięstwa w bitwie pod Chocimiem w 1673 r.;
- opisuje przebieg i znaczenie bitwy pod Wiedniem;
- wymienia oraz wskazuje na mapie ziemie odzyskane przez Rzeczpospolitą w wyniku pokoju w Karłowicach;
- podaje różne przykłady postawy szlachty podczas wojen i ocenia je;
- charakteryzuje politykę i dążenia magnaterii;
- wyjaśnia, dlaczego liberum veto doprowadziło do upadku szlacheckiego parlamentaryzmu;
- opisuje skutki wojen z XVII w. i przejawy kryzysu Rzeczypospolitej;
- charakteryzuje idee kultury baroku;
- opisuje wzorce architektury barokowej (kościół Il Gesù i pałac w Wersalu);
- wymienia najwybitniejszych przedstawicieli sztuki i literatury w Europie i Rzeczypospolitej;
- przedstawia założenia ideologii sarmackiej;
- rozpoznaje cechy charakterystyczne stroju sarmackiego.

Rozdział IV: Od absolutyzmu do republiki Uczzeń:

- opisuje rolę kardynała Richelieu w kształtowaniu monarchii absolutnej;
- charakteryzuje ustrój monarchii absolutnej na przykładzie rządów Ludwika XIV we Francji;
- wyjaśnia przyczyny konfliktu między królem a parlamentem w Anglii;
- opisuje przebieg wojny domowej w Anglii;
- charakteryzuje ustrój monarchii parlamentarnej w Anglii;
- wyjaśnia, w jaki sposób przeobrażenia ustrojowe w Anglii wpłynęły na rozwój gospodarczy;
- wyjaśnia, dlaczego upowszechnienie się manufaktur podważyło produkcję cechową w miastach;
- wyjaśnia, na czym polegały stosunki kapitalistyczne w produkcji;
- wyjaśnia zasady trójpodziału władzy;
- wskazuje na mapie Rosję, Austrię, Prusy;
- wyjaśnia ustrój absolutyzmu oświeconego;
- omawia reformy przeprowadzone w Rosji, Austrii oraz Prusach;
- wyjaśnia przyczyny buntu mieszkańców kolonii amerykańskich przeciwko brytyjskiej metropolii;
- omawia idee zawarte w Deklaracji Niepodległości;
- omawia przebieg wojny o niepodległość Stanów Zjednoczonych; – przedstawia wkład Polaków w wojnę o niepodległość Stanów Zjednoczonych;
- charakteryzuje konstytucję Stanów Zjednoczonych oraz organy władzy państwowej.

Rozdział V: Upadek Rzeczypospolitej Uczzeń:

- wskazuje na mapie Saksonię;

- charakteryzuje przebieg wielkiej wojny północnej i jej konsekwencje dla Rzeczypospolitej;
- omawia kontekst polityczny i uchwały sejmu niemego;
- omawia projekty reform zaproponowane przez Stanisława Leszczyńskiego i Stanisława Konarskiego; – charakteryzuje program i znaczenie szkoły Collegium Nobilium;
- opisuje okoliczności elekcji Stanisława Poniatowskiego na króla Rzeczypospolitej; – wyjaśnia program konfederacji barskiej;
- wyjaśnia, czym były empiryzm i racjonalizm;
- wymienia najważniejsze przykłady osiągnięć w nauce XVII–XVIII w.;
- wyjaśnia charakter krytyki Kościoła w epoce oświecenia;
- wyjaśnia poglądy J.J. Rousseau;
- wskazuje na mapie ziemie utracone przez Rzeczpospolitą w kolejnych trzech rozbiorach;
- wymienia reformy sejmu rozbiorowego z lat 1773–1775;
- wyjaśnia znaczenie powołania Komisji Edukacji Narodowej;
- charakteryzuje działania Stanisława Augusta Poniatowskiego na polu kultury i sztuki;
- wymienia twórców doby oświecenia w Rzeczypospolitej;
- charakteryzuje cechy architektury klasycyzmu oraz wymienia jej przykłady w Rzeczypospolitej;
- charakteryzuje różne koncepcje naprawy państwa polsko-litewskiego;
- wymienia najważniejsze reformy Sejmu Wielkiego;
- opisuje okoliczności uchwalenie Konstytucji 3 maja oraz wymienia jej postanowienia i wyjaśnia znaczenie;
- ocenia działanie targowiczán;
- przedstawia przebieg wojny w obronie konstytucji;
- opisuje powstanie kościuszkowskie;
- omawia treść uniwersału połanieckiego;
- wymienia przyczyny upadku Rzeczypospolitej – wewnętrzne i zewnętrzne.

Rozdział VI: Rewolucja francuska i okres napoleoński Uczeń:

- wyjaśnia przyczyny wybuchu rewolucji francuskiej;
- opisuje przebieg początkowej fazy rewolucji;
- charakteryzuje treść Deklaracji Praw Człowieka i Obywatela;
- opisuje okoliczności wprowadzenia we Francji republiki i egzekucji króla Ludwika XVI;
- charakteryzuje terror jakobiński;
- charakteryzuje rządy dyktatoratu;
- charakteryzuje postać Napoleona oraz etapy jego kariery;
- wymienia reformy wprowadzone przez Napoleona we Francji;
- wyjaśnia, w jaki sposób wartości rewolucyjne rozprzestrzeniły się w Europie;
- przedstawia okoliczności utworzenia Księstwa Warszawskiego;
- wskazuje na mapie ziemie Księstwa Warszawskiego;
- omawia status i ustrój Księstwa Warszawskiego, a także sprawę chłopską;
- przedstawia udział wojsk polskich w kampaniach napoleońskich;
- omawia wojnę 1809 r. i jej skutki;
- przedstawia okoliczności wojny Napoleona z Rosją w 1812 r.;
- wyjaśnia przyczyny klęski Napoleona w Rosji;
- przedstawia skutki bitwy pod Lipskiem;
- charakteryzuje przemiany społeczne w Europie w okresie napoleońskim;
- wyjaśnia, jaki był wpływ Napoleona na polityczny kształt Europy;
- ocenia politykę Napoleona wobec Polaków.

8. Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych:

a. co oceniamy: wiadomości z lekcji, aktywność uczniów na lekcjach, udział uczniów w olimpiadach i konkursach

b. formy sprawdzania: odpowiedzi ustne, sprawdziany pisemne (powtórzeniowe, kartkówki, testy), prace domowe, ćwiczenia historyczne

9. Uczeń może zgłosić nieprzygotowanie do lekcji dwa razy w ciągu półrocza (nie dotyczy zapowiedzianych sprawdzianów, testów, kartkówek). W przypadkach losowych nauczyciel może usprawiedliwić nieprzygotowanie do lekcji bez ponoszenia konsekwencji przez ucznia.

9. Wprowadza się plusy i minusy, jako odrębne znaki za udział w lekcji (aktywny udział ucznia na lekcji, za który nie wystawia się oceny):

- pięć plusów – bardzo dobry
- pięć minusów – niedostateczny

Plus oznacza:

- wykonanie ćwiczenia,
- przygotowanie materiałów do lekcji,
- zgłaszanie się i aktywne rozwiązywanie problemów dotyczących treści nauczania,
- aktywną pracę w grupach,
- udział w dyskusji,
- umiejętność oceniania i wnioskowania.

Minus oznacza:

- brak zeszytu,
- brak niezbędnych materiałów, potrzebnych do realizacji tematu lekcji,
- niewykonanie prostych, typowych czynności w toku lekcji (nie są one związane z wolnym tempem pracy ucznia),
- bierną, nieaktywną pracę w grupach.

9. Ocena za prace pisemne

a. Uczeń nieobecny na sprawdzianie ma obowiązek w ciągu dwóch tygodni od przyjścia do szkoły zaliczyć materiał nauczania przewidziany do sprawdzenia.

b. Niedostateczną ocenę cząstkową z prac pisemnych uczniów może poprawić w ciągu dwóch tygodni od jej otrzymania. Inne oceny z prac pisemnych niezadowolające uczniów, można poprawiać również w ciągu dwóch tygodni od ich uzyskania. Poprawę uczeń pisze tylko jeden raz.

c. Na początku zajęć lekcyjnych cała klasa może pisać kartkówkę obejmującą materiał z trzech ostatnich jednostek lekcyjnych. Kartkówka ta jest obowiązkowa i traktowana jako bieżąca kontrola wiadomości i umiejętności. Kartkówek nie można poprawiać.

d. Prace pisemne mogą być punktowane z przeliczeniem sumy zdobytych punktów na oceny szkolne według następujących kryteriów:

skala punktowa

- 0 - 34% niedostateczny
- 35 - 49% dopuszczający
- 50 - 74% dostateczny
- 75 - 89% dobry
- 90 - 100% bardzo dobry
- 90 - 100% + zadanie dodatkowe - celujący

10. Kryteria oceniania z historii

Stopień **celujący** otrzymuje uczeń, który:

- w wysokim stopniu opanował treści programowe,
- samodzielnie i twórczo rozwija swoje uzdolnienia,
- czyta literaturę historyczną i potrafi ją interpretować,
- biegle posługuje się zdobytymi umiejętnościami,
- umie formułować oryginalne wnioski, hierarchizować i selekcjonować nabytą wiedzę,
- warunkiem uzyskania oceny celującej śródrocznej oraz rocznej jest posiadanie przez ucznia najwyższych ocen ze sprawdzianów – celujących oraz bardzo dobrych.

Stopień **bardzo dobry** otrzymuje uczeń, który:

- opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania historii,
- sprawnie posługuje się wiadomościami, łączy, analizuje i opisuje fakty i wydarzenia w oparciu o znajomość dat, postaci i pojęć historycznych,
- stosuje chronologię i hierarchię treści,
- rozwiązuje samodzielnie problemy, potrafi samodzielnie interpretować i wyjaśniać fakty i zjawiska historyczne,
- posiada uporządkowaną wiedzę na temat epok historycznych i ich dążeń, idei, kultury materialnej i duchowej oraz problemów społecznych i gospodarczo-politycznych,
- potrafi zastosować posiadaną wiedzę w ocenie bieżących wydarzeń,
- umiejętnie analizuje teksty źródłowe,
- umie bronić swoich poglądów,
- wnosi twórczy wkład w realizowane zagadnienia,
- posiada bardzo dobrą orientację na mapie historycznej,
- bierze udział w szkolnych konkursach związanych z wiedzą historyczną.

Stopień **dobry** otrzymuje uczeń, który:

- potrafi samodzielnie pracować z podręcznikiem, materiałem źródłowym i wykonuje zadania o średnim stopniu trudności i złożoności,
- poprawnie ocenia i opisuje wydarzenia historyczne,
- wykazuje dużą znajomość faktów, pojęć i postaci historycznych,
- ustnie i pisemnie stosuje terminy i pojęcia historyczne,
- dokonuje uporządkowanej charakterystyki dziejów,
- wykazuje się dużą znajomością dat,
- prawidłowo posługuje się osią czasu,
- nanosi daty, określa wiek itp.,
- poprawnie posługuje się mapą,
- rozwiązuje typowe problemy z wykorzystaniem informacji z różnych źródeł wiedzy,
- efektywnie współpracuje w zespole i dość aktywnie pracuje w grupie,
- bierze udział w dyskusjach, wymianie poglądów.

Stopień **dostateczny** otrzymuje uczeń, który:

- opanował podstawowe treści, które pozwalają mu na zrozumienie ważniejszych wydarzeń i zjawisk historycznych,
- rozwiązuje i wykonuje typowe zadania o podstawowym stopniu trudności i niewielkim stopniu złożoności,
- ocenia wydarzenia historyczne i opisuje z pomocą nauczyciela oraz pomocy dydaktycznych,

- zna podstawowe pojęcia historyczne,
- posiada znajomość podstawowej wiedzy faktograficznej,
- próbuje porównywać, selekcjonować, i klasyfikować fakty i informacje,
- odczytuje wydarzenia z osi czasu,
- określa wiek zdarzenia i zna ważne daty,
- dostrzega podstawowe związki pomiędzy różnymi faktami historycznymi,
- odrabia prace domowe,
- poprawnie prowadzi zeszyt przedmiotowy.

Stopień **dopuszczający** otrzymuje uczeń, który:

- wykazuje elementarną znajomość pojęć i faktów historycznych,
- ma duże braki w podstawowych wiadomościach, lecz z pomocą nauczyciela potrafi je nadrobić,
- rozwiązuje i wykonuje typowe zadania o niewielkim stopniu trudności,
- przejawia gotowość i chęć do przyjmowania nowych wiadomości i współpracy z nauczycielem,
- stara się prowadzić zeszyt przedmiotowy,
- stara się czytać zagadnienia zawarte w podręczniku i wyróżnia fakty najistotniejsze,
- raczej odrabia zadania domowe.

Stopień **niedostateczny** otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował niezbędnego minimum podstawowych wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania w danej klasie,
- braki w wypowiedziach uniemożliwiają dalsze rozumienie wiedzy z historii,
- nie jest w stanie nawet przy pomocy nauczyciela wyjaśnić podstawowych pojęć i zjawisk historycznych,
- nie stosuje się do zaleceń nauczyciela,
- nie prowadzi zeszytu,
- notorycznie nie odrabia pracy domowej.

Szczegółowe wymagania edukacyjne na poszczególne stopnie dostępne są u nauczyciela przedmiotu.